

memo Verslag conservatorenreis KUNSTENISRAEL 2015

kenmerk: bvw150602000v04/3.11
datum: 26 juni 2015
van: Bernadette van Woerkom
Aan: KUNSTENISRAEL/projectstaf JHM
Cc:

Verslag

Conservatorenreis KUNSTENISRAËL

21 – 27 maart 2015

Bernadette van Woerkom
Conservator fotografie
Joods Historisch Museum, Amsterdam

26 juni 2015

Organisatie en doel van de reis

Van 21 tot 27 maart 2015 bracht ik een werkbezoek aan Israël als deelnemer aan een conservatorenreis van KUNSTENISRAËL. Ik was hiervoor uitgenodigd door directeur Ken Gould, samen met vijf andere curatoren moderne hedendaagse kunst en fotografie in Nederland.

KUNSTENISRAËL, opgericht in 2011, stelt zich ten doel het Nederlandse publiek te laten kennismaken met de veelzijdige kunst uit Israël. In samenwerking met podia, musea, festivals en andere culturele instellingen worden projecten in Nederland georganiseerd en financieel ondersteund. Daarnaast worden regelmatig studiereizen naar Israel georganiseerd voor conservatoren en directeuren van Nederlandse musea, waarbij persoonlijke ontmoetingen met hedendaagse kunstenaars centraal staan. De samenstelling en begeleiding van deze reizen ligt in handen van Ronit Eden, onafhankelijk curator en art consultant.

Reis en verblijf van de deelnemers aan een conservatorenreis worden geheel bekostigd door KUNSTENISRAËL, alleen de maaltijden zijn voor eigen rekening. Aan de deelname zijn geen verplichtingen verbonden, maar KUNSTENISRAËL hoopt uiteraard dat de conservatorenreizen zullen inspireren tot toekomstige Nederlands-Israelische projecten en samenwerking op het gebied van kunst en cultuur.

KUNSTENISRAËL is een initiatief van Nederlands-joodse fondsen en particulieren, en werkt zonder enig politiek of religieus oogmerk.

Het programma

Het zeer volle en intensieve programma gaf ons deelnemers in krap zes dagen een breed en representatief beeld van wat er momenteel gebeurt in Israël op het gebied van de hedendaagse beeldende kunst en fotografie. In Tel Aviv (onze standplaats voor de gehele reis), Jeruzalem en Haifa ontmoetten we ruim 30 kunstenaars en fotografen in hun atelier, in een galerie of een museum – sommige nog zeer jong en aan het begin van hun ontwikkeling, andere al meer gevestigd en doorgedrongen tot de grote musea. Daarnaast waren we in een aantal galerieën en kleine vooraanstaande musea van moderne hedendaagse kunst, het eerste Israeliische Kunstmuseum in kibboets Ein Harod, en de twee grootste en meest prestigieuze musea van het land: het Israel Museum in Jeruzalem, en het Tel Aviv Museum. In deze instellingen werden we ontvangen en rondgeleid door curatoren en directeuren.

Behalve met de joods-Israelische kunstwereld heeft Ronit ons ook in contact gebracht met enkele Arabisch-Israelische kunstenaars, en The Palestinian Art Gallery in het Arabische stadje Umm El-Fahem, in het noorden van Israël. Dit was een zeer interessante aanvulling op het reeds veelkleurige palet van het reisprogramma.

Indrukken

Hoewel het terrein van de hedendaagse Israeliische kunst en fotografie mij als conservator van het Joods Historisch Museum niet onbekend is, was ook voor mij de reis een verrassende eye opener wat betreft de enorme diversiteit, veelzijdigheid en kwaliteit van het aanbod. Er is een grote aansluiting bij internationale ontwikkelingen en trends te zien, omdat veel Israeliische kunstenaars korte of langere tijd in Europa of Amerika verblijven voor opleiding en residencies. Ze exposeren daar ook regelmatig, al heeft de invloed van de culturele boycot helaas in toenemende mate een negatieve uitwerking op de mogelijkheden van Israeliische kunstenaars in het buitenland. Er wordt veel geëxperimenteerd met nieuwe technieken en materialen, er is een grote openheid voor nieuwe strategieën, voor multi-

disciplinaire en multimediale benaderingen, met name door het gemengde gebruik en toepassing van fotografie, video, film en performance.

In het bijzonder heeft mij het grote politieke en sociale engagement van veel kunstenaars in Israël getroffen, en het gevoel van urgentie en noodzaak. Het Israëlsch-Palestijnse conflict, de recente oorlog in Gaza, de dreiging van nieuwe gewelddadigheden, de onzekerheid en de psychologische spanning waarmee Israeli's dagelijks leven - dit vindt allemaal op de een of andere manier een doorwerking in het werk van kunstenaars en fotografen, al is dat bij de een meer direct zichtbaar en voelbaar dan bij de ander. Veel kunstenaars kijken naar het verleden in de poging grip te krijgen op de toekomst – ze bezinnen zich kritisch op de ontstaansgeschiedenis van het land en de waarden van de zionistische ideologie. Nieuwe visies op de politieke en culturele tradities van Israel worden ontwikkeld, er wordt getornd aan de traditionele stereotyperingen uit de heroïsche begintijd van de joodse staat, zoals de bekende beeldbepalende foto's van de stoere en sterke joodse pionier. We zagen veel voorbeelden van 'appropriation' bij kunstenaars, het bewerken of transformeren van bestaande beelden en verhalen op zo'n manier dat een nieuwe betekenis en context ontstaan. Herinnering, tijd en identiteit zijn voor velen belangrijke thema's, en leiden tot intrigerende kunstwerken, die niet zozeer oplossingen aandragen, als aanzetten tot nadenken en het stellen van vragen.

Een aantal van de bezochte kunstenaars is zeer expliciet in het maken van politieke statements. Dit geldt met name voor de kunstenaars van de SALA-MANCA groep in Jeruzalem. Hun activistische performances en manifestaties laten een krachtig links en vredelievend politiek geluid horen. Evenzo direct en gedurfd zijn de opmerkelijke interventies in de openbare ruimte van Matan Cohen Israeli in de wijk Masrara Jeruzalem, op de grens tussen de joodse en Palestijnse stadsdelen in West- en Oost-Jeruzalem. Opvallend waren de opvattingen van Noam Gal, fotoconservator van het Israel Museum, die de nadruk legde op de taak van het museum om politiek activisme te faciliteren.

Daarnaast komen ook meer algemeen maatschappelijke en mondiale thema's aan de orde in het werk van Israëlische kunstenaars, zoals sociale ongelijkheid en uitbuiting van immigranten, milieu en klimaat, mechanisatie van de landbouw en de voedselvoorziening. We zagen boeiende, soms hilarische voorbeelden van kritische agro-art en food art oa in het werk van Zohar Gotesman (een meer dan levensgroot paard gemaakt van paardenmest, borstbeelden van vrouwen gemaakt van Parmezaanse kaas), en in de tentoonstelling *Agro-Art. Contemporary Agriculture in Israeli Art* in het Petach Tivka Museum of Contemporary Art. Kunstenaar Rafram Chaddad maakt interessante food art projecten.

De meest interessante fotografie vond ik in het werk van Dor Guez, Efrat Shvily, Roi Kuper en het historische fotografieproject van de Palestinian Art Gallery in Umm el-Fahem. Veel van dit werk bevindt zich op het snijvlak van documentaire, kunst en geschiedenis, een spannende vermenging van disciplines, die mij zeer aanspreekt. Ook was ik gefascineerd door de lezing van Rona Sela, curator en beeldhistorica. Zij vertelde ons over haar onderzoek naar verborgen en geklassificeerd Palestijns foto- en beeldmateriaal in Israëlische militaire archieven. Zij maakte duidelijk hoe ongelofelijk complex de geschiedenis van het land is, en hoe beperkt en eenzijdig de historische beeldvorming bij alle betrokken partijen in het conflict is.

Heel waardevol voor mij was de kennismaking en het informatieve persoonlijke gesprek met Noam Gal, de nieuwe jonge fotoconservator van het Israel Museum.

Ondanks eerdere bezoeken aan Israël, had ik niet eerder een dergelijke intensieve werkreis in het land gemaakt. Ik ben KUNSTENISRAËL daarom buitengewoon erkentelijk dat ik in de gelegenheid ben gesteld om mee te doen aan deze conservatorenreis, en mijn kennis en inzicht tegelijk te verbreden en te

verdiepen. Niet alleen van de Israëlische kunst overigens: door de uitmuntende reisbegeleiding en vlekkeloze planning van Ronit Eden hebben we tussen de kunstbedrijven door ook nog met veel andere aspecten van het land kennismegemaakt. Ronit toonde zich onvermoeibaar in het beantwoorden van al onze vragen over politiek, economie, geschiedenis en architectuur en, niet in de laatste plaats, over de culinaire tradities van het land. Zij had voor ons ook twee stadsrondleidingen door experts in Tel Aviv en Jeruzalem georganiseerd, die buitengewoon interessant waren.

Door alles wat ik heb gezien en gehoord ben ik zeker geïnspireerd om in de toekomst de ontwikkelingen in de Israëlische kunst en fotografie nauwlettender te volgen en met collega's mogelijkheden voor exposities te bespreken en te onderzoeken. De laatste grote tentoonstelling in het JHM gewijd aan hedendaagse kunst en fotografie in Israel was alweer in 2008....

Hieronder volgt

1. het programma van de reis en de namen van de deelnemers
2. een verslag per kunstenaar met foto's en toelichtingen (van mijzelf, reisgenoten en aanvullende teksten van internet)

KUNSTENISRAËL Conservatorenreis 21 – 27 maart, 2015

Georganiseerd en begeleid door Ronit Eden

Deelnemers

Jaap Guldemond, directeur tentoonstellingen, EYE, The Dutch Film Institute
Jacqueline Grandjean, directeur Oude Kerk, Amsterdam
Bernadette van Woerkom, conservator fotografie, Joods Historisch Museum
Joram Kraaijveld, assistent-conservator Stedelijk Museum Bureau Amsterdam
Nina Folkersma, onafhankelijk curator
Nathalie Zonnenberg, onafhankelijk curator en publicist

Programma

TEL AVIV

Atelierbezoeken aan kunstenaars

Eran Barak
Asia Lukin
Ilit Azoulay
Noa Yekutieli
Gili Avissar
Talia Keinan
Tal Amitai Lavi
Moran Fisher
Zohar Gotesman
Gal Weinstein

Bezoeken aan musea en galerieën

Hezi Cohen Gallery, tentoonstelling *Phonetic Transcription* van Rami Maymon, ontmoeting met de kunstenaar

The Center of Contemporary Art, tentoonstelling *Sick man of Europe* van Dor Guez, hoofd fotografie van de Bezalel Academie in Jeruzalem, ontmoeting met de kunstenaar en welkom door directeur Sergio Edelsztein

Petach Tikva Museum of Contemporary Art, tentoonstelling *Agro-Art. Contemporary Agriculture in Israeli Art*, ontmoetingen met directeur Drorit Gur Arie en kunstenaars
Relli De Vries, Sharon Glazberg, Hila Cohen-Schneiderman, Shahar Marcus

Chelouche Gallery, tentoonstelling *Nothing but Darkness* van Uri Gershuni (fotograaf niet aanwezig), ontmoeting met kunstenaar Rafram Chaddad

Tel Aviv Museum Lezing van Dr. Rona Sela over haar project “Made Public, Palestinian Photographs in Military Archives in Israel”; rondleiding door de afdeling Hedendaagse kunst door conservator Anat Danon Sivan; tentoonstelling *Robert Capa: Photographer of Life*

Indie, Photography Group Gallery, ontmoeting met oprichter Ronit Porat, en fotografe Ayelet Hashahar Cohen, hoofd afdeling van Musrara, The Naggar School of Art in Jeruzalem

JERUZALEM

Atelierbezoeken aan kunstenaars

Efrat Shvily

Bezoeken aan musea en galerieën

Mamuta Art and Media Center, Hansen Center, The SALA-MANCA GROUP

Ontmoeting met kunstenaars Lea Mauas and Diego Rotman

Israel Museum, tentoonstelling *6 Artists 6 Projects* tgv 50 jaar Israel Museum, met oa fotografen Uri Gershumi, Roi Kuper en Dana Levy. Rondleiding en ontmoeting met Dr. Noam Gal, conservator fotografie

Damascuspoort, ontmoeting met kunstenaar/activist Matan Cohen Israeli

UMM EL-FAHEM, KIBBOETS EIN HAROD, HAIFA

Atelierbezoeken aan kunstenaars

Mahmood Kaiss (Haifa)

Bezoeken aan musea en galerieën

The Palestinian Art Gallery (Umm el Fahem). Ontmoetingen met directeur Said Abu Shakra en kunstenaars Fatma Shanan en Samah Shehada

Ein Harod Museum of Art (Kibboets Ein Harod)

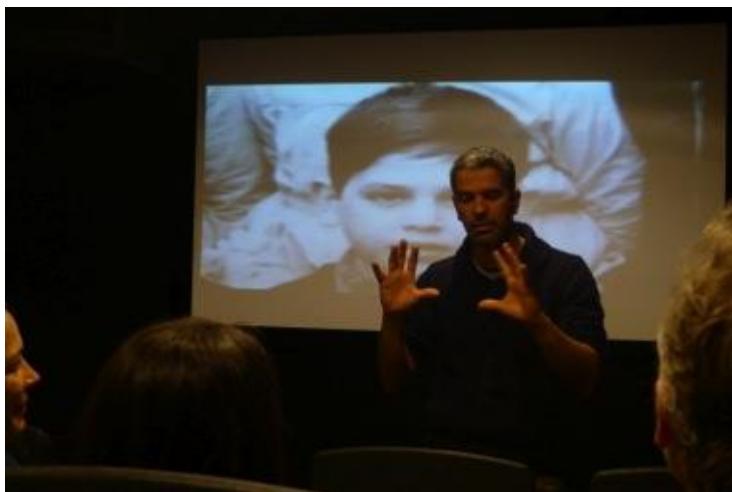
Rondleiding en ontmoeting met directeur Galia Bar, tentoonstellingen *Good Jew* van Haim Maor, *Arieh Allwell/Letters, Figures, Landscapes* en *Contingency Plan* van Oded Hirsh. Ontmoeting met Oded Hirsh

Contemporary Art Gallery Beit HaGefen, Arab Jewish Culture Center (Haifa), rondleiding door conservator Yeala Hazut

Tel Aviv, Sunday 22/3

Studio visit

Artist: Eran Barak



The Haircut, uit *My Beloved Pardes Katz*

Eran Barak (1976) is filmregisseur, fotograaf en beeldend kunstenaar.

Hij zoekt in zijn werk de grenzen tussen documentaire, fictie en stilstaand beeld, en onderzoekt de relatie tussen het fotografische beeld, tijd en herinnering. In zijn werk zitten veel autobiografische elementen, en hij gebruikt vaak verhalen en gebeurtenissen uit zijn directe omgeving. Zijn films worden wereldwijd op festivals vertoond.

Barak toonde ons oa een onvergetelijk fragment uit zijn laatste film *My Beloved Pardes Katz* (2013), een zoektocht naar zijn familiegeschiedenis in de arme immigrantenwijk in Tel Aviv waar hij opgroeide. In dit fragment, *The Haircut*, interviewt Barak zijn oom Gavriel terwijl deze hem de haren knipt. Oom Gavriel is een zware crimineel die na 35 jaar net is ontslagen uit de gevangenis, waar hij het kappersvak leerde. De ruwe bonk reflecteert tijdens het knippen op zijn vervlogen leven, waarbij hij een ontroerende en onverwachte levenswijsheid en kwetsbaarheid aan de dag legt.

Barak confronteert zichzelf in deze film met de gebroken levens en de desillusies van de mensen die kansloos achterbleven in Pardes Katz, buiten gesloten van de Israëlische maatschappij.



Asia Lukin (1975) maakt schilderijen in olieverf en sinds enige tijd ook animatiefilms met zelfgemaakte kleipoppen en decors. Zij is van Russische afkomst - opgegroeid in St. Petersburg emigreerde zij in 1990 naar Israël. Zij schildert veel naar de natuur, in de open lucht, en doet dit samen met een groep kunstenaressen, evenals zijzelf afkomstig uit Rusland. De groep noemt zichzelf de New Barbizon Group. In de schilderijen van Asia en haar vriendinnen zien we de Israelische samenleving met de blik van buitenstaanders. Zij schilderen wat zij zien, "really life" –bv in de zon blakerende stadslandschappen die op stille wijze getuigen van geweld en conflict, portretten van zwarte immigranten en Bedoeïenen. Lukin's schilderijen zijn in een expressionistische, kleurrijke, en energieke stijl opgezet - een verrassend contrast met de verstilde beeldtaal van de melancholieke animaties. In de animaties wordt haar Russische ziel voelbaar - ze vertellen kleine verhalen geïnspireerd op het traditionele joodse leven in Rusland, afgewisseld met abstracte sequenties die refereren aan de vormen van het Russische constructivisme. Mooi.



[Wikipedia](#)

Ilit Azoulay is an Israeli artist (born in 1972 in Israel). She is best known for panoramic photo montages, depicting arrangements of different objects and materials she has collected from demolished buildings around south districts of Tel Aviv. She visited the buildings before demolition, exploring their rooms and examining their walls. After the demolition, Azulay returned, searching through the remains and gathering pieces of them. In the studio, she sorted and cataloged the findings. Then photographs are made separately and used for collage preparation.

She was born in Jaffa district of Tel Aviv, Israel. Ilit Azoulay received BFA from the Bezalel Academy of Art and Design in Jerusalem in 1998 and MFA of Bezalel Academy of Art and Design in Tel Aviv in 2010. She lives and works in Tel Aviv.

She had solo exhibitions in Andrea Meislin Gallery in New York and Herzliya Museum of Contemporary Art as well as Braverman Gallery, Tel Aviv. [She also participated in numerous group exhibitions around the world. She is currently a resident at the Kunst-Werke Institute for Contemporary Art in Berlin. She has works in permanent collections of museums as well as in private collections in Israel and abroad.

Tel Aviv, Sunday 22/3

Hezi Cohen Gallery

Artist: Rami Maymon

'Phonetic Transcription' is Rami Maymon's first solo exhibition at Hezi Cohen Gallery. Through this new body of work, combining photography, collage and ceramic sculpture, Maymon has set to explore art's foundations – form, color, and matter – in an aim to extract a new visual language.

Israeli art's first attempts at self-definition, which were informed by the discovery of European modernism as well as by the search after the 'local', serve as the basis for Maymon's formal and typological study. The essence of this observation is revealed in the abstract shapes of the collage works, which come together to form the syntax of a visual statement.

Rami Maymon (1976) heeft in deze tentoonstelling een bekend en veel gebruikt standaardwerk over Israëlische schilderkunst en beeldhouwkunst uit 1957 als uitgangspunt genomen. (Haim Gamzu, *Painting and Sculpture in Israel*, Dvir Publishing, Tel Aviv 1957). Hij snoed vormen uit de beeldplaten in het boek - met afbeeldingen van iconische werken uit de vroege periode van de Israëlische beeldende kunst – en vulde deze in met zwart of blauw carbonpapier.

Alle zodanig bewerkte beeldplaten zijn afzonderlijk ingelijst.

De tentoonstelling is een studie naar de zoektocht van de eerste Israëlische kunstenaars naar een eigen vormentaal, het laten herleven en kritisch heroverwegen van de getoonde kunstwerken in het boek, die nu vaak vergeten zijn, en een hedendaagse poging om een nieuwe visuele taal te vinden.



Tel Aviv, Sunday 22/3

Studio visit

Artist: Noa Yekutieli



<http://www.noayekutieli.com>

Artist Statement

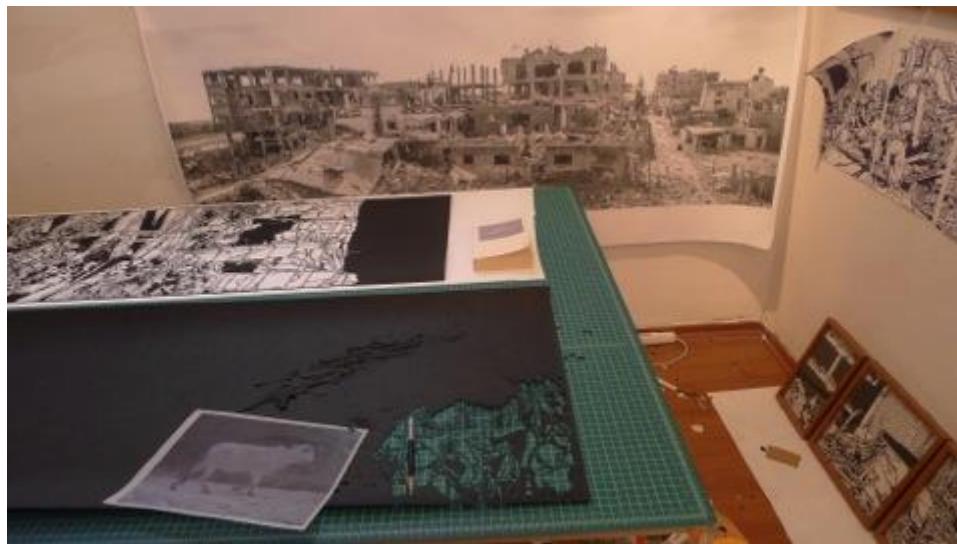


I was born in California (USA) in 1989 and immigrated to Israel as a young child. I live and work in Tel Aviv (Israel). I see myself as a memory researcher who comes to life as a visual artist. My work aims to take the viewer through a personal memory quest, raising questions regarding the differences between memories and how they translate into perceiving our reality, and how this forms out consciousness.

For the past few years I have been conducting an autodidactic research of paper-cutting technique focusing on 2-dimensional pieces in black and white, as well as on site-specific installations, which often include ready made objects and a combination of the ready-mades and my paper cut works. I explore the fickle nature of memory through natural disasters and man made disasters, which erase and change an entire physical reality, leaving only memories that gradually blur and dissolve

to make room for a newly evolving reality. The disaster, however, is not the subject of my work, but only the frame story whereby I observe the resulting void, the locus whose absence we feel and strive to fill the place, which we miss. I arrived at the all so sensitive and volatile subject of natural and man made disasters because there is something about such an extreme event that leads to a concise process of memory construction, and due to living in a reality of conflict.

Unlike other art techniques where you usually add material like in drawing, painting and sculpture, in paper cutting it is a process of subtraction. The void, the missing, creates the image and the memories.



Tel Aviv, Sunday 22/3

Studio visit

Artist: Gili Avissar



Tel Aviv, Sunday 22/3

A guided walk: Unique architecture of Tel Aviv



Sala-Manca is het enige onafhankelijke kunstenaarsplatform van de stad, gevestigd in een voormalig leprozentehuis Jesus Hilfe in Jerusalem. Ideologie is om een actieve gemeenschap voor kunstenaars te creëren die zich in verbinding stellen met de maatschappij. Een van de meest geëngageerde projecten die de twee oprichters, Lea Mauas and Diego Rotman tonen is Eternal Sukkah (2014). Soekot, dat een vreugdevol feest is, wordt beschreven in de Tenach (de Hebreeuwse Bijbel), waarin de Israëlieten (en daarmee ook hun nakomelingen de Joden) wordt opgedragen dit feest elk jaar te vieren. Volgens de traditie bouw je een hut in de tuin, een Sukkah, waar de maaltijd wordt genoten. In aanloop tot dit feest besloten de kunstenaars van Sala-Manca een loofhut te bouwen in de openbare ruimte. In het holst van de nacht trokken ze de woestijn in om de naar dit gebied verbannen Jehalin Bedoeïenen te bezoeken.

De gemeenschap leeft hier een nomadisch bestaan sinds ze in 1949 van hun land in de Negev woestijn werd verdreven. De kunstenaars luisterden naar de verhalen van de bedoeïenen en besloten een van de zelfgebouwde hutten te kopen en te vervoeren naar Jerusalem. De ontmanteling vond 's nachts plaats om militair ingrijpen te voorkomen. De Jehalin is een volk op de vlucht, dus hun sobere onderkomen is in een aantal uur van de ene naar de andere plek te verplaatsen. De geadopteerde hut (Sukkah) biedt in de openbare ruimte van Jerusalem een perspectief op de Joodse geschiedenis en werpt een blik op de status van vluchteling. Het project legt op sympathieke wijze de diversiteit bloot van de harde realiteit van het leven in Israël en haar paradoxale geschiedenis.

Na het Loofhuttenfeest werd de hut afgebroken en genummerd en gecategoriseerd opgeborgen. Het Israël Museum toonde onlangs haar interesse in het project. Sala-Manca denkt momenteel na op welke manier deze manifestatie tot museumobject kan transformeren. Een ding staat vast: de Bedoeïenen profiteren mee van de verkoopsom van het werk. (*Tekst: Jacqueline Grandjean*)



Sala-Manca, Eternal Sukkah (2014)



<http://sala-manca.net/>

Eternal Sukkah, 2015

A structure from the Jahalin Bedouin community on the Jerusalem-Jericho Road is purchased, dismantled, and reassembled in the Hansen House garden. The project and a video documentation edited by Amitar Arnon, are part of the “Ethnographi Department” of the Museum of the Contemporary, Mamuta, 2014

Participating artists: Sala-Manca Group, Itamar Mendes-Flohr, Yeshaiau Rabinowitz.

Jointed expedition by: Ktura Manor, Chen Cohen, Hagar Goren

In the lead-up to the 2014 Sukkot holiday, the Sala-Manca Group, directors of the Mamuta Art and Media Center at Hansen House, decided to create a public sukkah on the Hansen grounds, a temporary dwelling for its activities during the holiday. Rather than construct an extravagant or innovatively designed sukkah, Sala-Manca and Mamuta’s artists in residence chose to delve into the sukkah’s charged meaning in the Israeli context and to highlight the temporary nature of the structure and its associations with exile – thus evoking associations not only with Jewish history but also with the modern Israeli context, and proposing a contemporary reading of the sukkah, both as a concrete object and as a symbol. A structure from the Jahalin Bedouin community on the Jerusalem-Jericho Road is purchased, dismantled, and reassembled in the Hansen House garden As part of the Mamuta’s Underground Academy (as its residency program is called), the artists in residence went on an ethnographic expedition into the Judean Desert outside of Jerusalem (the area of the Jerusalem-Jericho Road) to meet members of the Jahalin Bedouin tribe, who live a life of exile to this day. The Jahalin first became refugees in 1949 when they were expelled from their lands in the Negev desert. They migrated to the region of the Judean Desert, where transience continues to be a part of their daily lives. The artists met members of one of the families and listened to their stories. They then proposed to purchase a structure from them, with the idea of dismantling it and reassembling it in the garden of the Hansen House and thus transplanting a piece of one reality within another one. Not only is the sukkah structure itself transplanted to the center of Jerusalem, but with it a different story of exile and desert-dwelling. The adopted sukkah proposes a re – reading of Jewish history, an observation of the state of exile, a search for a new ethnic-national-social space, a pursuit of freedom, and an exposure to the diversity of Israeli reality and the paradoxes of history.

Jerusalem, Monday 23/3

Israel Museum

Dr. Noam Gal, curator

Dpt. of Photography

Exhibition 6 Artists, 6 Projects

In het Israel Museum werden we rondgeleid door de nieuwe jonge fotoconservator **Noam Gal** op de tijdelijke tentoonstelling **6 Artists, 6 Projects**. Voor deze expositie naar aanleiding van het 50-jarig bestaan van het Israel Museum werden zes vooraanstaande hedendaagse beeldende kunstenaars, fotografen en videokunstenaars uitgenodigd om nieuw werk te maken. Het thema van de opdracht was 'this place', de situatie in Israël dus, en dit mocht heel breed worden ingevuld, indirect, via omwegen of ook via buitenlandse invalshoeken.

De tentoonstelling is complementair aan de gelijktijdige tentoonstelling **1965 Today** over kunst in Israel ten tijde van de opening van het Israel Museum.

Omdat het de bedoeling was om zo actueel mogelijk te zijn, werden de projecten pas kort voor de opening voltooid. De deelnemende kunstenaars waren:

Roi Kuper fotograaf (*Gaza Dreams*)

Ido Michaeli beeldend kunstenaar (*wandtapijt Bank Hapoliem*)

Dana Levy fotograaf (*Literature of Storms*, geanimeerde foto's)

Uri Gershuni fotograaf (*The Blue Hour*)

Gilad Radman videokunstenaar (*Five bands from Romania*)

Tamir Lichtenberg beeldend kunstenaar (*Package deal*)

Roi Kuper, Gaza Dreams



Kuper's photographic panoramas of the Gaza Strip from many angles, in all directions resonates with how the Israeli public envisions Gaza and captures some of the regions recent history on film.

Prachtig en indrukwekkend project van een van de bekendste fotografen van Israel. Kuper (1956) heeft zich sinds de jaren tachtig toegelegd op het genre van de landschappen, signature style, filosofische uitgangspunten, veel van zijn werken hebben een sterke politieke lading.

Gaza Dream bestaat uit grote vierkante afzonderlijk ingelijste foto's, die samen een serie panorama's vormen. Ze zijn alle gemaakt vanaf de grens tussen Israel en de Gazastrook, vanaf verschillende standpunten. Over de velden en akkers heen zie je heel in de verte Gaza Stad liggen, als in een droom. Deze visie op Gaza is zeer afwijkend in Israel. In kranten en op de tv zie je de Gazastrook meestal van bovenaf, luchtfoto's van drones, of juist helemaal midden in de stad.

Kuper is in een kibboets vlak bij Gaza geboren, en toont ons Gaza als in een droom, of in een nachtmerrie?, heel ver weg en toch heel dicht bij, maar kennen doen we dit gebied niet.

Alles lijkt heel sereen en pastoraal, maar alom zijn er spanningen.

Volgens Noam Gal is Gaza totaal verdrongen uit het collectieve bewustzijn van de Israeli's, sommige bezoekers kunnen niet geloven dat het Gaza is wat ze zien op deze foto's. Veel Israeli's weten ook niet

waar precies de grenzen van Israel lopen, kennen de 'green line' niet. Kuper's foto's kunnen gezien worden als een metafoor van deze nationale ontkenning van Gaza.

Kuper's project werd onderbroken door de oorlog in Gaza in de zomer van 2014. Toen hij het fotograferen weer kon oppakken, bleken de irrigatiesystemen op de velden en akkers aan beide zijden van de grens zwaar beschadigd te zijn. Niemand rept ooit over deze prijs van de oorlog voor het landbouwareaal, zowel in Gaza als Israel. De verwoeste irrigatiewerken zijn op sommige foto's te zien.

Ido Michaeli – Bank Hapoalim Carpet



Michaeli's exhibit shows off a fantastic carpet woven in Afghanistan based on a sketch Michaeli had smuggled into the war-torn country. There is also a video presentation that documents the journey of the carpet from Michaeli's letter-sized sketch to the finished carpet's final arrival in Israel. The carpet depicts examples of early Israeli art from the Bezalel period, archaeological artifacts, socialist imagery, and Renaissance art to depict social hierarchies among the classes.

Dana Levy – Literature of storms



In her latest environmentally-charged project, Levy projects footage of Hurricane Sandy onto original 1920s interior design magazine pages and presents a video-art film with sound samples of oil drilling technologies over phosphoric close-ups of shrubbery in the endangered Everglades National Park in Florida, raising questions over the effects of local and global progress and the relationship between man and nature.

Uri Gershuni – The Blue hour





This project is a continuation of Gershuni's exploration of the contemporary photography in its historical context and abstraction in the photographic process. For this project, he used early photographic techniques to manipulate screenshots from Google Street View of the home of 19th-century British inventor of photography Sir William Henry Fox Talbot, creating haunting pictures that raise questions about past and present.

February 11, 2015-August 29, 2015

Location: Nathan Cummings Building for Modern and Contemporary Art

Artist: Uri Gershuni

Curator: Noam Gal

In the early 1840s, soon after he invented a way to reproduce images that would change history as a new medium - photography - the English scholar and scientist William Henry Fox Talbot contemplated one of his first photographs. The image was a simple cityscape he had captured while in Paris. Talbot wrote of it: "A whole forest of chimneys borders the horizon: for, the instrument [the camera] chronicles whatever it sees, and certainly would delineate a chimney-pot a chimney-sweeper with the same impartiality as it would the Apollo of Belvedere." In Western culture, this ancient Roman sculpture of Apollo - god of the sun, of prophecy, and of art - symbolized all that was beautiful and perfect. The sooty chimney sweep, on the other hand, was an emblem of the impoverished urban working class that the Industrial Revolution had created. This equation of sun and soot, sublime art and grueling labor, has been reconsidered by the artist Uri Gershuni, who was born in Israel in 1970.

Gershuni traveled to Lacock, Talbot's ancestral village in England, but not as a tourist taking in a scenic site. First, he wandered around Lacock with a pin-hole camera that produced a series of murky, mysterious photographs entitled "Yesterday's Sun." His second visit was virtual, through Google Street View alone, but he transformed the screenshots he chose into cyanotypes, blue-tinted photographs that result from an elaborate 19th century technique. Finally, instead of regarding the outside world in any way, Gershuni turned inward to his own body, imprinting photographic paper with his sperm or fingerprints.

Following Talbot and his ideas about the indifference of the camera, which impartially equates the lowly and the lofty, darkness and enlightenment, led Gershuni to camera-less photography. As his work progresses, the sun - which Talbot called "the pencil of Nature" - loses its power. Is this perhaps an indication of the effect the industrial age (which witnessed the invention of the camera) has had on the earth and its sunlight? *Untitled*, from "The Blue Hour", 2014 Collection of the artist

Tamir Lichtenberg – Package Deal

Lichtenberg's exhibition is the sum of a project that has been a year in the making. For this project, she pre-sold a month's worth of her artistic output sight unseen to various buyers for the price of an average Israeli salary. This exhibition is the first time all of the works from her project will be displayed in one place.

Gilad Ratman – Five Bands from Romania

It took Ratman five years to finish this complex audio-visual work featuring five Romanian heavy metal bands playing outdoors with amplifier buried in the ground. The experience is meant to depict a collision between the Western themes of freedom and self-expression and the history of Eastern Europe.

=====

Na de rondleiding voor de groep had ik nog een persoonlijk kennismakingsgesprek met Noam Gal. Hij vertelde mij over de fotocollectie van het Israel Museum.

Deze is zeer groot en omvangrijk: ruim 100.000 items, die in grote lijnen de gehele geschiedenis van de fotografie vanaf 1839 bestrijken. Er zijn wel een aantal speciale aandachtsgebieden:

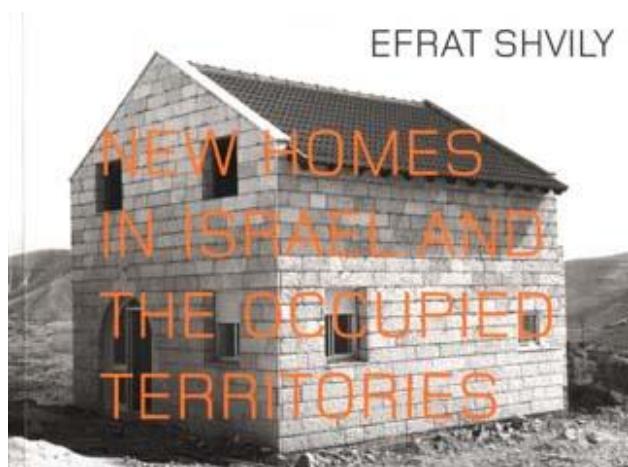
- 19e eeuwse fotografie van het Midden-Oosten, met name Palestina, grotendeels van Europese fotografen
- modernistische fotografie van oa Man Ray, Marcel Duchamp, Moholy-Nagy, Ilse Bing en Claude Cahun. Over Cahun wil Noam een expositie organiseren, een idee dat ook het JHM leeft. Mogelijk een samenwerking?
- Dadaïsme en Surrealisme
- Amerikaanse fotografie van de jaren zestig en zeventig (Winogrand, Friedländer)

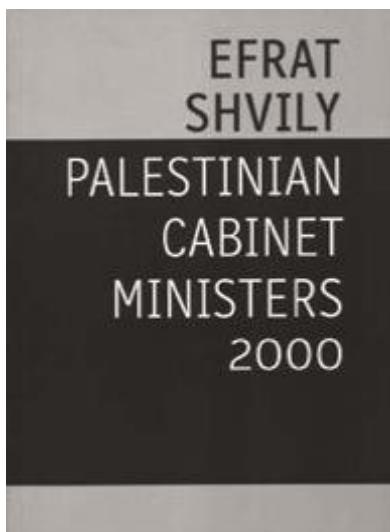
Het gesprek kwam allengs op de politieke situatie in Israël, waar Netanyahu net de verkiezingen had gewonnen. Noam is er zeer somber over, het meest deprimerende is dat Israël een democratie is en dat de mensen dus een bewuste keuze maken voor deze regering. Veel liberale Israeli's voelen zich bedreigd door de politieke ontwikkelingen, the balance is shifting. Studenten zien het museum vaak als een schuilplaats, maar Noam ziet liever dat het museum een plek van politiek activisme wordt.

Wij bezochten de fotografe Efrat Shvily in haar woning in Jeruzalem. Zij is een bekende, gevestigde fotografe en videokunstenaar, werkt vanaf de jaren negentig, een sterk betrokken maar kritisch politiek engagement. Naast fotografie maakt zij ook video-installaties. Ik vond haar werk heel indringend, erg goed, mogelijk een tentoonstelling in het JHM? Ze heeft al eerder in Nederland geëxposeerd (2003, Witte de With, Rotterdam).

<http://emuseum.icp.org/view/people/asitem/id/917>

Efrat Shvily was born in Jerusalem in 1955 and studied political science at Bar-Ilan University in Israel and at Oxford University in England. Shvily's interest in political issues directly influences her work. After living abroad in Italy, Great Britain, and the US, Shvily returned to Israel in 1989 to find that a number of new settlements were built in her absence. With this new wave of building, she began photographing structures, a subject matter that has dominated her work. Shvily's politically charged photographs of deserted buildings speak to the complex relationship between Israelis and the land. Shvily does not provide a caption, making it unclear to the viewer if the building has been abandoned, is new construction, or is currently occupied. Her work includes two series that she presented at Witte de With in 2003, called *New Homes in Israel and the Occupied Territories* and *Palestinian Cabinet Ministers*. She also exhibited at the 50th International Venice Biennial and the 8th International Istanbul Biennial that same year.





http://www.wdw.nl/wdw_publications/efrat-shvily-2/

In May 2000, Israeli photographer Efrat Shvily first went to Ramallah in the West Bank to start taking pictures of the Palestinian cabinet ministers. The leaders were preparing for the decisive summit meeting at Camp David in the U.S. Shvily wanted to help "establish" a new Palestinian state with dignified portraits of its ministers-to-be.

In September 2000 riots started in Ramallah: the Second Intifada had begun. Shvily has not returned since. With six portraits missing, the project is incomplete. She wants it to remain so, in order to indicate that this short period in history, when peace was on the horizon, has come to an end.

The Palestinian Cabinet Ministers series of portraits was part of the exhibition [based upon] True Stories at Witte de With (January 24 – March 30, 2003). At the Venice Biennial 2003 this series is shown in the Italian pavilion as part of Francesco Bonami's exhibition *Dreams and Conflicts – The Viewer's Dictatorship*.



Efrat Shvily, 100 Years, 2012, Ink jet print,

Deze serie van bijna abstracte foto's van struikgewas in een bos, aangelegd door het Joods Nationaal Fonds, is recent werk van Shvily. Zij vertelt erbij dat deze foto's uitdrukking geven aan haar gevoelens van moedeloosheid en uitzichtloosheid de laatste jaren over de toestand in Israel.

Efrat Shvily heeft in Nederland geëxposeerd.

De series *New Homes* en *Palestinian Cabinet Ministers* maakten deel uit van de tentoonstelling [*based upon*] *True Stories* bij Witte de With in Rotterdam. (24 january – 30 maart 2003).

In juni 2003 werd het eerste boek van Shvily, *Palestinian Cabinet Ministers* gepubliceerd door Witte de With.

In het Museum of Art Ein Harod werd kortgeleden voor het eerst een grote overzichtstentoonstelling van haar werk getoond onder de titel *Efrat Shvily / Point/Counterpoint: Works, 1992-2012*, met begeleidende catalogus. (16 november 2012 – 8 februari 2014)

http://museumeinharod.org.il/english/exhibitions/2013/efrat_shvili/

Shvily's oeuvre from the past 20 years constitutes an ongoing examination of Israeli identity today. At issue are its constituting ideals, its rites and myths, and the shaping of its memory, which Shvily explores in a range of genres, from landscape photography to portraiture. Shvily's gaze combines formalistic perception with a conceptual approach, encompassing both the political dimension and personal narratives. In its dialectical outlook and scope, her oeuvre confronts the viewer with a complex position: point and counterpoint, one reality vis-à-vis another, and individual versus the community.

In Israël verhoudt elke kunstenaar zich gewild of ongewild tot de politieke en religieuze situatie. Zelfs als hij ervoor kiest om dit niet te doen blijft het een statement. De manieren waarop engagement vorm krijgt verschillen zoals overal sterk, leveren niet in alle gevallen ‘goede kunst’ op, maar zetten in altijd een noodzakelijk alternatieve gedachtengang in beweging. Neem als bijvoorbeeld Matan Cohen die met de organisatie Muslala interventies in de publieke ruimte realiseert. Muslala zet kunst in als middel tegen geweld en onderdrukking. In een professorisch café onder de brug naar de Damascus-poort exploiteert Matan samen met een Palestijnse familie een van zijn kunstprojecten. De ambitie van de beweging is groot; Muslala wil de Joden en Arabieren bijeen brengen in een poging tot sociale cohesie. Te midden van het strijdtoneel dat Jerusalem vormt, is dit streven even dapper als naïef. (*tekst: Jacqueline Grandjean*)

Tel Aviv, Tuesday 24/3 Studio visit

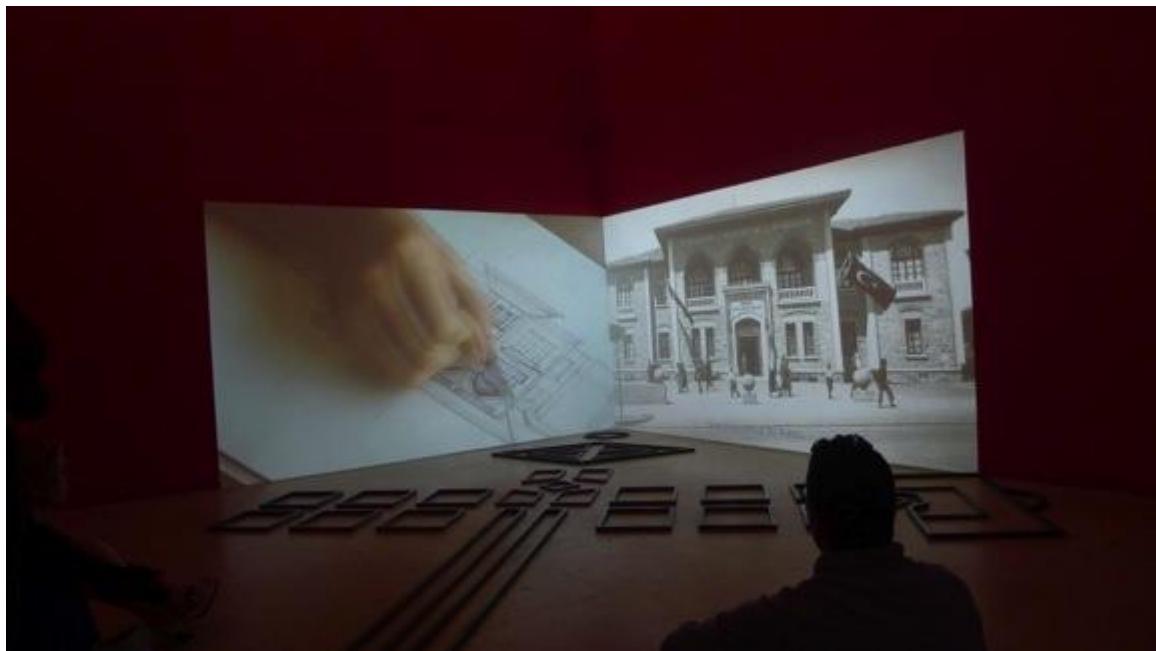
Artist: Talia Keinan



Tel Aviv, Tuesday 24/3 The Center for Contemporary Art

Artist: Dor Guez

Exhibition The Sick Man of Europe



www.dorguez.com

Dor Guez (b.Jerusalem, 1980) is an artist, a scholar, and the head of the Photography Department at Bezalel Academy of Arts and Design, Jerusalem. His installations combine diverse modes of video and photographic practices.

Guez's work raises questions about contemporary art's role in narrating unwritten histories, and re-contextualizing visual and written documents

The artist's cultural heritage, Christian Palestinian and Jewish Tunisian, is reflected in his artistic interest and examination of Arab culture.

In 2009, Guez founded the Christian-Palestinian Archive (CPA), the first archive devoted to the Christian-Palestinian minority of the Middle East.

It contains a growing collection of scanned archival materials from the first half of the 20th century that document the personal histories of the Christian- Palestinian community worldwide. His latest research project about archives, Pre-Israeli Orientalism, is due to appear this coming year.

His work has been the subject of over 20 solo exhibitions around the world, including at the KW Institute for Contemporary Art, Berlin; The Jewish Museum, New York; Tel Aviv Museum of Art, Tel Aviv; Rose Art Museum, Boston; Artpace, San Antonio; The Mosaic Rooms, London, and more. His work has also been featured in group shows at the 12th Istanbul Biennial, Istanbul; 17th International Contemporary Art Festival, Videobrasil, Sa'o Paulo; the 3rd Moscow International Biennale, Moscow; Biennale Benin, Cotonou; Palais de Tokyo, Paris; Tokyo Metropolitan Museum of Photography, Tokyo; and Maxxi Museum, Rome, amongst others.

Guez is the recipient of the Young Artist Award, Ministry of Culture; Orgler Scholarship, Tel Aviv University; Ruth Ann and Nathan Perlmutter Artist in Residence Award, Rose Art Museum, Brandeis University; International Artist in Residence Award, Artpace, San Antonio; and BNL Award, Maxxi Museum, Rome.



"The Sick Man of Europe" is a term taken from the end of the 19th century to describe the collapse of the Ottoman Empire. Guez uses it to examine the military history of several states in the Middle East through the stories of artists who were recruited to the army and took part in various 20th century wars. The wars left their mark on the artists, who stopped creating work once they became soldiers. The exhibition at the CCA, "The Sick Man of Europe: The Architect," focuses on the story of Kemal P., an architecture student who was recruited to the Turkish army just after he graduated. A two-channel video focuses on 13 of Kemal's photographs from 1939 that document the Turkish Republic's Victory

Day Parade in Ankara in August of the same year, and the funeral of the secularizing republic leader, Kemal Ataturk, that took place a few weeks later. By photographing buildings, monuments, and squares, Kemal P. follows the architectural changes that took place in Turkey through its transformation from an empire to a republic, from Ottoman to Turkish. Parallel to documenting the historic evolution of Turkey, a story of friendship unfolds in the photographs between Kemal and Muhammad, both revealed as great admirers of Ataturk and the new, secular Turkey.

The exhibition also includes photographs from Kemal's private collection, including thousands of photos of uniformed men (i.e. soldiers, policemen, scouts) in military parades, army camps, field training, studio poses, and group, couple, and individual portraits

Various mediums such as video, installation, photography, and sound.

Uit een follow-up mail van Dor Guez aan alle deelnemers van de reis dd 4 april 2015

As promised, I'm adding some installation shots of the first ("the painter") and second ("the architect") parts of the project "the sick man of europe".

I'm also adding 2 links to the main video files - the password is

lydda

<https://vimeo.com/122829133>

<https://vimeo.com/122167684>

Dor Guez had in 2010 een tentoonstelling in the Jewish Museum in New York:

The Monayer Family: Three videos by Dor Guez (14 maart-7 september 2011)

<http://thejewishmuseum.org/exhibitions/the-monayer-family-three-videos-by-dor-guez>

Visual artist Dor Guez offers perspectives on identity and history from different generations of a Christian Arab family. Counted among 125,000 Christian Arabs, the Monayers consider themselves a minority within a minority. In a series of videos, Dor Guez offers perspectives on ethnic identity, citizenship, and prejudice from three generations of a Christian Arab family. Originally from the multiethnic, multifaith city of Lod—or al-Lydd, as the municipality is known among Palestinians—the Monayer family members include Jacob, the family patriarch who recounts the expulsion of al-Lydd's citizens after the 1948 war; his son Sami, who describes growing up among Jews as an Israeli citizen while simultaneously claiming a Palestinian identity; and Jacob's granddaughter Samira who recounts her experience of prejudice as she is mistaken for being Jewish. Counted among 125,000 Christian Arabs in Israel, the Monayers consider themselves a minority within a minority with respect to the Muslim population. To further complicate matters, a branch of Guez's family is Jewish.

When asked to define his identity, Guez responded in an online interview for Artis, “I have been dealing with this for years, and the truth is that I’m not sure I’m looking for an answer. It depends on the place, time, and context. What does it mean to label oneself? My ID says I’m Jewish. Is this my main reference? . . . I have the right to choose and the right to decide, as well as the right to re-examine what those definitions say about me.”

In the first of three videos, *July 13* refers to the date when the Israeli army entered al-Lydd in 1948. The artist’s grandfather Jacob Monayer describes the occupation, the plundering of possessions and homes,

and the establishment of the Lod ghetto for those Palestinians who remained. The video includes footage of Jacob posing at St. George's Church where many Christian Arabs hid during the 1948 war, and of Guez dutifully decorating his grandparents' Christmas tree.

The title of the video *Subaru-Mercedes* serves as a metaphor for Arab Christian identity, a hybrid of Arab/Eastern (Subaru) and Israeli/Western (Mercedes) cultures. While Guez's uncle Sami Monayer attempts to articulate his multiple nationalities, his off-screen wife and children interject their opinions and interrupt his narrative. Like Sami's sense of self, the scene is chaotic and contradictory.

In *(Sa)Mira*, Guez's cousin recalls an incident at a Jerusalem restaurant where she works part-time while pursuing a degree in psychology at Hebrew University. Samira, who is European in appearance and speaks flawlessly accented Hebrew, received complaints from Jewish customers who discovered that she is an Arab. As a result, the restaurant manager asked Samira to refrain from signing checks with her given name. Filmed in multiple takes, the repetition of Samira's narrative ultimately leads her to painfully confront racism in Israeli society.

[Voor een interview met Dor Guez clocktower.org/show/dor-guez](#)

Journalist David Kaufman speaks with Dor Guez, an Israeli video artist whose work centers on the little-known Arab-Christian community in Israel. Focusing on the Monayers, a family connected to his mother, Guez explores what has happened to Arab-Christians in the wake of Israel's 1948 independence. Guez's work is both political and enlightening, aiming to confront passive observers with an unknown reality which touches upon centuries-old totems of ethnicity, faith and factionalism (24 minutes).

Tel Aviv, Tuesday 24/3 Studio visit

Artist: Tal Amitai Lavi



Petach Tikva, Tuesday 24/3

Petach Tikva Museum of Contemporary Art

Exhibition: Agro-Art. Contemporary Agriculture in Israeli Art



Artis and horse and carriage by Zohar Gotesman



Tel Aviv, Tuesday 23/3

Chelouche Gallery

Photo exhibition: Nothing but Darkness by Uri Gershuni (artist not present)





Uri Gershuni's exhibition "[Nothing but Darkness](#)" (12.02.15 - 28.03.2015), is composed of three intersecting new series of photographs taken during his recent stay in Germany. The images were taken from different locations and sources (used-car lot, sex websites, historical archives), yet all are imbued with a complex atmosphere towards the place itself.

The subject in the works is situated in a constant state of unfulfilled craving. Gershuni invites the viewer to wander in a world of images resembling ghosts from a different time and place. Thus confronts the viewer with feelings of existential emptiness and loneliness.



Uri Gershuni (1970) is een van de bekendste hedendaagse fotografen in Israël. Hij werd met veel prijzen onderscheiden en exposeerde veelvuldig, ook in het buitenland.

Toch sprak bij een eerste indruk deze recente serie van hem in de Chelouche Gallery mij niet erg aan, hermetisch, ontoegankelijk en wel erg deprimerend. Hetzelfde gold voor zijn tentoonstelling The Blue Hour in het Israel Museum, nogal gekunsteld. Nu ik de foto's terugkijk op internet zie ik beter de indringende kwaliteit ervan. In de galerie zag ik in een boek vroeger werk in kleur van Gershuni dat me wel intrigeerde: heel sterke portretten van jongens in de gay scene van Tel Aviv, die op je netvlies blijven zitten door de uitdagende en zelfbewuste poses van de jongens.



Rafram Chaddad (1976) werd geboren op het Tunesische eiland Djerba, maar groeide op in Israel. Sinds 2004 reist hij heen en weer tussen Tunis en Israel. Hij is een multimediale kunstenaar (fotografie, installaties, performances, food art) en exposeert in Israel en het buitenland. Hij vertelt ons op aanstekelijk enthousiaste wijze over zijn vele diverse projecten, waarin hij zich steeds meer op het thema eten richt, en de awareness probeert te verhogen van wat en hoe we eten. In 2014 had hij samen met Dor Guez een expositie in München en Weimar, met de titel *Pkeila*, dit betekent spinazie in het joods-Tunesische dialect. Het was een gerecht dat zijn moeder vaak bereidde, een essentieel onderdeel van de joods-Tunesische keuken, met een van de sterkste geuren uit Rafram's jeugd. Zijn moeder was uren bezig met het wassen en drogen van spinazieblaadjes op lakens uitgelegd in de woonkamer. In de tentoonstelling laten Rafram en Dor Guez in een grote vitrine honderd spinazieblaadjes rondwaaien, als een hommage aan de moeder van Rafram en de traditionele kookkunst.



Rafram werkt momenteel samen met Claudia Roden aan een tv programma over de joodse keuken en de historische en culturele aspecten daarvan. Mocht hij ooit in Nederland zijn dan moeten we hem vragen voor een leuke performance of lezing, lijkt me zeer de moeite waard.

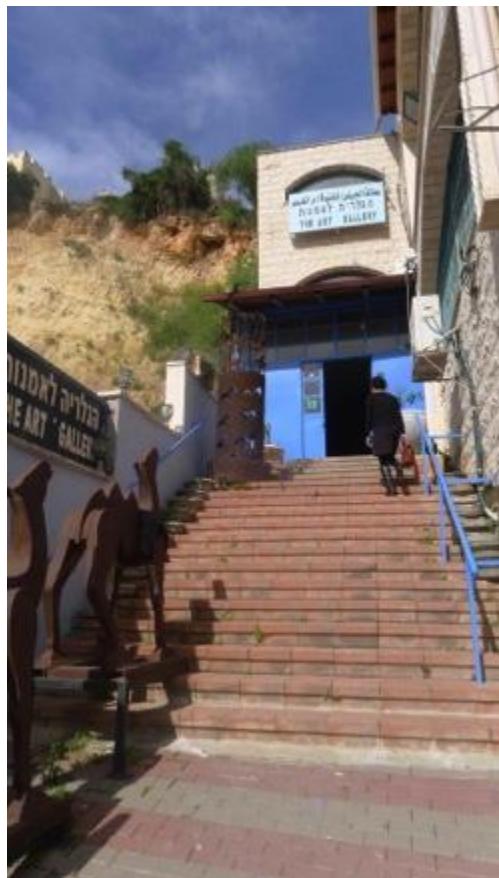
Rafram had verder voor mij heel nuttige informatie ivm onze recente aanwinst van Waagenaar's foto's van Djerba. Hij wijst mij op het geheel gedigitaliseerde Life fotoarchief op images.google.com, waarin tientallen foto's zijn te vinden van het joodse leven op Djerba in de jaren vijftig van de Amerikaanse fotojournalist Frank Scherschel.

www.rafram.com

"Since 2001 I have been working in the arts field. Mainly in areas such as acting in the public space, photography, video art, relational aesthetics and people. In 2005 I started working with food. Not just cooking, but food in general. I am the coordinator of Slow Food in Israel, working on Jewish food projects and teaching a course about food in the Bezalel Art Academy. In 2010 I was kidnapped in Libya by its secret police. Only six months after, I was smuggled out from one of the most terrible prisons in the whole world, the Abu Salim prison. I wrote a book about it.

I am now spending my time around the Mediterrean sea, trying to settle in Istanbul. I speak English, Hebrew and Arabic. I understand few Latin languages. I believe passports are a way to walk around this planet. Currently I am holding two passports (Tunisian and Israeli) and I will be happy to get another one. This site is a small representation of my life."

Artists: Fatma Shanan and Samah Shehada



In het Arabische stadje Umm El-Fahem in Noord-Israël (de grootste Arabische stad in Israël) staat misschien over een aantal jaar wel een groot museum. De oprichter van het eerste Arabische kunstinstituut in Israël, Said Abu Shakra, gelooft er heilig in. Ondanks de minimale steun van overheid en bedrijfsleven werkt hij vanaf 2006 aan de fondsenwerving van zijn ideaal. Er zijn minimale middelen beschikbaar voor het vertellen van het verhaal van de Arabieren, waardoor lef en doorzettingsvermogen noodzakelijk blijken om het schijnbaar onmogelijke voor elkaar te krijgen. De twee exposerende kunstenaars Fatma Shanan en Samah Shehada getuigen hiervan. Ondanks de beperkte mogelijkheden die er als vrouw zijn om je te ontplooien als mens, kozen zij voor het kwetsbare vak kunstenaar. Verstoten door familie en verguisd door hun gemeenschap volharden zij in het maken van werk dat in

het teken staat van de positie die zij als vrouw hebben in de Arabische gemeenschap. Fatma's werk toont zich daarbij vergevingsgezind en onderzoekend. Ze laat Perzische kleden landen op betekenisvolle openbare plekken en legt zo traditie naast verandering. (*tekst Jacqueline Grandjean*)



Said Abu Shakra richtte in 1996 The Palestinian Art Gallery op, de enige galerie voor Arabische en Palestijnse kunst in Israel. De gallery organiseert vele exposities van Palestijnse kunstenaars, die vaak een politieke lading hebben, maar toont ook regelmatig werk van joodse en internationale kunstenaars. Bij alle tentoonstellingen worden mooie catalogi gemaakt, en de Palestijnse kunstenaars worden geholpen met het leggen van internationale contacten. Doelstelling is echter niet alleen de promotie van Palestijnse kunstenaars – ook proberen Said Abu Shakra en zijn staf de lokale gemeenschap te betrekken bij kunstprojecten, met name de emancipatie en de empowerment van vrouwen zien zij als een urgente sociale taak. Dit is echter niet gemakkelijk. Een van de manieren om de vrouwen te betrekken, is het geven van keramiekcurrsen. De ruimte waar we worden ontvangen is een prachtig ruim en licht keramiekatelier voor dit doel. We bewonderen een aantal mooie, soms aandoenlijke werkstukken. De kunstenares die deze cursussen geeft, Rina, is overigens een joodse vrouw uit Amerika, en er zijn nog een aantal joodse Israeli's bij de gallery betrokken.

Het meisje dat ons later op de tentoonstellingen van Fatma Shanan en Samah Shehada rondleidt is ook joods, en spreekt namens de verlegen jonge kunstenaressen die gebrekkig Engels spreken.

Zij heet Ruth Oppenheim en is sinds drie jaar project developer - zij is degene die de internationale contacten legt.

Er wordt veel gedaan aan educatie, er komen zowel Arabische als joodse scholen naar de gallery.

Heel bijzonder en vrijwel uniek in de Palestijnse gemeenschap, is dat de gallery zich ook bezighoudt met historisch onderzoek en documentatie – het legt oa het eerste Palestijnse audiovisuele archief van interviews aan met ouderen over hun leven en de geschiedenis van de Palestijnen in Israel. Hieraan ligt de gedachte ten grondslag dat je niet met hedendaagse kunst voort kunt, zonder de connectie met het verleden te leggen. In de Palestijnse gemeenschap is heel weinig geschiedenis vastgelegd, en nu sterven de mensen uit – ‘memories are lost, and nobody preserved it. Only one side keeps history, the Jews. We must preserve our culture, research it, keep it! We must take responsibility for our own life. We have to do that with passion.’

De interviews worden gehouden bij oude mensen thuis, en worden zowel schriftelijk als op film vastgelegd. Daarnaast zijn er ook opdrachten gegeven aan fotografen om de mensen te portretteren, zowel aan joodse als Arabische fotografen. Dit heeft geresulteerd in het Um Al-Fahem Photo Archive. Oa de joods-Israelische fotograaf Guy Raz heeft zich intensief met deze fotografische projecten bezighouden. Hij was curator van de tentoonstelling *Shadows of Time. Photographic documentation of the Elders of Wadi 'Ara 2007-2012*, waarbij ook een prachtig boek verscheen, waarin ouderen voor het eerst vertellen over het vroegere leven in de Arabische dorpen en de gebeurtenissen tijdens de Nakba.



In de Arabische gemeenschappen bestaat overigens wel weerstand tegen het vastleggen van de geschiedenis met als doel de bewijsvoering van rechten van de Palestijnen op land en bezittingen. Men meent dat deze rechten vanzelfsprekend zijn en niet door documentatie bewezen hoeven te worden.

De Palestinian Art Gallery wordt deels gefinancierd door gelden uit de Israelische loterij, deels door Arabische en joodse particuliere fondsen, in Israel en in het buitenland.

Said Abu Shakra wil de galerie nu uitbreiden naar een groot museum, het Umm el-Fahem Museum of Contemporary Art, het eerste Palestijnse museum van hedendaagse kunst in Israel. Het werven van het benodigde geld (20 miljoen dollar) gaat echter moeizaam, mede omdat Arabische sponsors niet willen doneren als er ook Israëlische fondsen mee doen.



The future Umm el Fahem Museum of Contemporary Art (bron: Wikipedia)

In Wikipedia:

In an international competition, Amnon Bar Or, Lior Tsionov, and Lior Vitkon, a team of Jewish architects, had been chosen. With the help of the [American Friends of Umm el-Fahem \(AFUEF\)](#) and the [Middle East Center for the Arts \(MECA\)](#), funds had been raised to secure the first phase of the project.

The museum shall not only host exhibitions but also an archive collecting testimonies of Arab "elders" who witnessed the conflicts of the 20th century. The oral testimonies – ranging from the British mandate period to the creation of the Israeli state and the Arab-Israeli wars – are transcribed in Arabic, Hebrew and English and photographs are taken. Established in 2008, 250 testimonies are already recorded of which one third has died since. Along with the museum, there will be classrooms and an auditorium for Arab Israeli students, a library and a café. The existing gallery has already begun to acquire a collection for the further museum through donations and gifts. Thus, works of artists like **Fatma Abu Roumi**, **Assam Abu Shakra**, **Tyseer Barakat**, **Assaf Evron**, **Khalid Hourani**, **Menashe Kadishman**, and **Sliman Mansour** are already in its possession. In addition to contemporary art, the museum will also expose traditional Arab embroidery works from the local region.

According to [The Guardian](#), Said Abu Shakra wants to create thus "an inviting place, capable of embracing and enriching; bridging gaps and connecting different cultures. All of this in the heart of a troubled, war-weary region," where "Jewish people [have] the chance to touch the pain, the history and the culture of Arab people".



Werk van Samah Shehad



Werk van Fatma Shanan

Wednesday 25/3, Kibbutz Ein Harod, Ein Harod Museum of Art







Wednesday 25/3,

Ein Harod Museum of Art

Artist: Oded Hirsch



Oded Hirsch (1976) is known for documentary-style videos filmed in rural Israel, where he grew up. A recent trilogy attempts to capture the spirit of life on a kibbutz, touching upon themes such as the relationship of the individual to the community and laborious ventures that seemingly serve no purpose. For example, in 50 blue (2009), a young man pushes an older, wheelchair-bound paraplegic across rocky, muddy, and otherwise difficult terrain until they reach a tower constructed in a lake. Once there, a group of men donning identical yellow slickers manually hoist the old man to the top of the tower and leave him to sit there for a while. "My process is not limited solely to the finished work," Hirsch explains. "I am fascinated first and foremost by the social and communal endeavor itself."



Wednesday 25/3, Haifa

Studio visit

Artist: Mahmood Kaiss



Het werk van de Palestijnse kunstenaar Mahmood Kaiss (1985) wordt vanwege zijn povere Engels nu en dan toegelicht door zijn vrouw, ook kunstenaar. Mahmood maakt op precieze, ambachtelijke wijze omvangrijke houtinstallaties waarbij de arabesk als symbool uit de Islam centraal staat. Zijn afstudeerwerk toont de arabesk uitsluitend als je haar vanuit specifiek perspectief beschouwt. Is dit een kritische reflectie of een vernuftig gemaakt werk? We komen er in de studio niet helemaal uit, voornamelijk door het taalprobleem. Het werk van Mahmood zien we twee dagen later in het Tel Aviv Museum. Niet tussen de jonge kunstenaars maar in een eigen zaal. Waarom staat het hier? De medewerker die ons rondleidt heeft hierop geen antwoord. De vraag blijft mij echter bezighouden.
(Tekst: Jacqueline Grandjean)

<http://www.tamuseum.org.il>

Mahmood Kaiss: Arabesque #3

The arabesque—an ornamentation style stunningly intertwining vegetal or geometric designs—is at the center of Mahmood Kaiss' current installation, which retains some traditional arabesque characteristics, while making far-reaching modifications in others. Using transformation, abstraction and hybridization, Kaiss examines the severing of form from its familiar image and its translocation into a different stylistic, material, spatial and theoretical world and deals with questions of Islamic vs. western culture, identification, belonging and detachment.

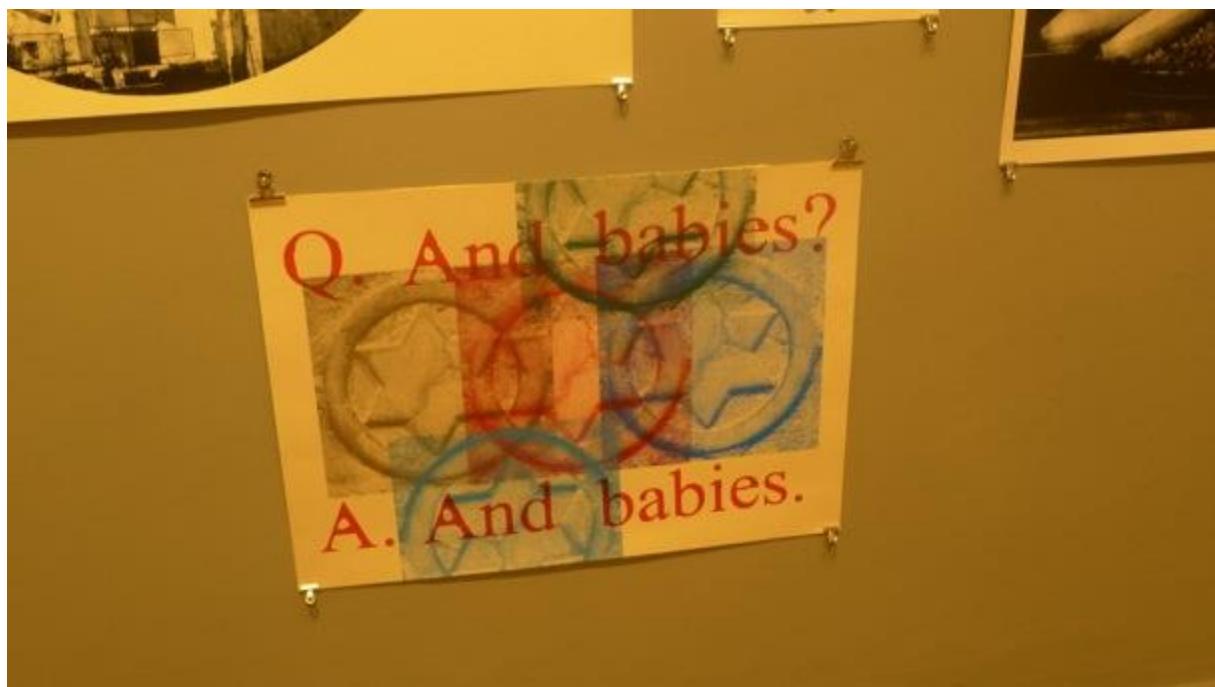


Haifa , Wednesday 25/

Beit HaGefen, Arab Jewish Culture Center, Contemporary Art Gallery

Exhibition Dear Jerusalem by Guy Briller (artist not present)

Introduction by director and curator Yeala Hazut



Thursday 26/3, Tel Aviv

Studio visit

Artist: Moran Fisher



Too Sexy, 2013 uit serie Wearing the Inside Out

Moran Fisher (1982) maakt grote abstracte olieverfschilderijen, geïnspireerd op de plastische vormen en bewegingen van textiele objecten, fractals en organische vormen in de natuur. Ze studeerde aan de Hogeschool voor Kunsten In Utrecht en ontving in 2010 de Koninklijke prijs voor Vrije Schilderkunst uit handen van koningin Beatrix. Niet al haar werk spreekt me aan, te formalistisch en net niet spannend; sommige schilderijen hebben door de ingenieuze ritmische compositie en de intensiteit van de kleuren wel een zekere zeggingskracht.

www.moranfisher.com

Wearing the inside out

These paintings deal with the relationship between the visual sense and the kinesthetic sense, between internal volume and its external influence. Fabric folds on the bodies mass, you gaze at its surface and envision what lies underneath it. I'm interested in color as a motion-forming material, and search for images where tension and dual meanings are caused by figurative bodies covered by geometric-patterned-fabric. The works fluctuate between figurative styles and geometric abstraction; they are constructed in a playful layer-upon-layer application of paint that intertwines different rhythms - monochromatic and colorful, symmetric and asymmetric, flatness and thickens.

The clothes series continues my interest in textiles and organic and fractal forms in nature. It is based on blow-up photos that I use for figuring out composition, cropping and 'zooming in' on the way in which fabrics fold on different parts of the body. Our cloths as a meeting point between what is revealed and what is concealed, as a second skin, as a package, a screen or mask that separates and marks the borders between the intimate space inside our bodies and between the space around us. The body which breads life and motion into clothes that enhance or blur sexuality, exposes or conceals its secrets, and raises questions about identity and fashion. The changes in fashion always reflect changes in structures of symbolic communication.

Thursday 26/3, Tel Aviv

Tel Aviv Museum of Art

Dr. Rona Sela



In het Tel Aviv Museum maken we kennis met **Dr. Rona Sela**. Als curator werd ze vorig jaar door het Tel Aviv Museum ontslagen, waarschijnlijk omdat ze werkte aan een archiefproject waarbij foto's van Palestijnse families centraal stonden. Sela ontdekte dat veel van de geschiedenis van de Palestijnen opgesloten zat in de archieven van het Israëlische leger en besloot deze te onderzoeken. Veel van de foto's waren gestempeld met de tekst 'niet openbaar maken'. Vreemd genoeg zijn ze niet vernietigd maar zorgvuldig bewaard. Sela werkt momenteel aan een film waarin ze haar onderzoek toont samen met filmbeelden en foto's uit voormalig Palestijnse bioscopen, archieven en fotoalbums. Haar ambitie is het project te tonen in een kerk in een gemixte Joods-Arabische stad zoals Haifa of Jaffa. Want, zo stelt zij, het Palestijnse volk heeft er recht op de beelden van hun uitgewiste verleden. (*Tekst Jacqueline Grandjean*)

Naar de geschiedenis van de Palestijnen in het vroegere Palestina en huidige Israël is nog weinig onderzoek gedaan. Het is een verhaal dat volledig ontbreekt in de officiële Israëlische geschiedschrijving en maar heel weinig Israeli's weten er iets van. Het gebruik van het Arabische woord 'nakba' (catastrophe) voor de oorlog in 1948 is bij wet verboden in Israël, zo vertelt Rona ons.

www.ronasela.com

Dr. Rona Sela is a curator, art-historian and lecturer at Tel Aviv University. She was the first to research the history of Zionist/Israeli and Palestinian photography and its social and political aspects. Her work focuses on the visual history of the Israeli and Palestinian conflict and she examines how Zionist and Israeli photography, as one component in a huge mechanism, has been exploited and used for national objectives since the beginning of the 20th century. She exposes the way establishment systems in Israel, in order to control the other and for ideological purposes, shaping public opinion and establishing world-views, dominate the visual sphere. Sela's research deals with different aspects of photography, art, culture and human rights and with the concept of the archive. She exposes how, by various means of force, Israel looted Palestinian treasurers and the way Israeli national archives have become a large reservoir of knowledge and information about the Palestinians, giving Israel control over their history and culture. Her recent work deals with the development of Palestinian civil society – among them artists and activists - who are fighting to reduce inequality and apply democracy to all residents of the state. They are struggling over housing, planning, education, budgets and insisting on exposing Palestinian history and the Arabic language, which were erased intentionally from the public sphere. She has curated numerous exhibitions and published many books, catalogues and articles on these topics. Among them: **Photography in Palestine/Eretz-Israel in the 30s and 40s** (2000), **Six Days and Forty Years** (2007), "The Absent-Present Palestinian Villages" (2009), **Made Public – Palestinian Photographs in Military Archives in Israel** (2009), **Chalil Raad, Photographs 1891-1948** (2010) and **Effervescence (Unrest) - Housing, Language, History - A New Generation in Jewish-Arab Cities** (2013).

Dr. Sela initiated and founded the first library dedicated to local photography at Beit Avi Chai in Jerusalem, is a lecture at Tel Aviv University, and the initiator and chairperson of the nonprofit Center for Research and Preservation of Local Photography. She also lectured at the Bezalel Academy of Art and Design in Jerusalem and at Hadassah College. Dr. Sela was chief curator at the Haifa City Museum, Curator of Photography at the Tel Aviv Museum of Art and has curated and researched many exhibitions. At the Tel Aviv Museum of Art, Dr. Sela's main emphasis was on exhibiting international artists who represented the essential change that occurred in photography from the seventies and the social political interest in postmodern photography - a new direction for the museum. Dr. Sela has published books, catalogues and many articles and essays.

<http://www.ronasela.com/en/details.asp?listid=45>

Made Public - Palestinian Photographs in Military Archives in Israel Exhibition, Minshar Gallery, 2009, book in Hebrew

The exhibition and the book (in Hebrew) Made Public summarize three years of research on military photography archives in Israel and deals with various contexts – direct and indirect- of photography and human rights. They focus on two key subjects each involving the other: the manner in which military systems collect, preserve and release (or censor) photographic information about the Palestinians- in the past and over the years - and the missing chapters of Palestinian visual historiography. The military archives in Israel preserve the archives of the pre- state military bodies and the information regarding their activities, as well as those of the different Israel Defence Forces (IDF) units of the state that made use of photography. The different military units collected data regarding the Palestinians as part of information gathering for a variety of military and operational objectives. The military archives also preserve information on military subjects received from individuals and private organisations, mainly looted material or information achieved by force in various ways, thereby accumulating visual and textual material relating to the Palestinians with whom the State of Israel is in a national conflict. Made Public, thus examines the collection of photographs of Palestinians and about Palestinians collected in military photography archives, and their use. It documents the way military bodies and archives,

including military photography archives subordinate to them, take by force, loot and preserve information regarding the Palestinians, seize their cultural property and control their distribution in the public realm. The exhibition and the book trace how, through force, photography archives and photographs of Palestinians and about Palestinians in military archives were accumulated, and follow the activity of organisations that collected information about the Palestinians. Since the material available for study in military archives is restricted, censored, and controlled by the archive and its stringent laws, the little I was authorized to research and use deals only with Palestinian existence up until the first half of the twentieth century, suggesting that it is only part of the Palestinian material in military archives.



Chalil Rissas, **Abed Al-Kader Al-Hussaini, Palestinian Commander**, 1940s, Haganah Archive, Rissas's photographs from the Haganah archive were looted from the photographer's studio by an Israeli officer

Met boeken uit Palestijns bezit is in 1948 hetzelfde gebeurd als met foto's. Duizenden boeken zijn als 'abandoned property' ondergebracht in de National Library of Israel in Jeruzalem. Zie de interessante (en genuanceerde) film The Great Book Robbery, waarin ook een interview met Rona Sela.
<http://www.aljazeera.com/programmes/witness/2012/05/20125915313256768.html>

Thursday 26/3, Tel Aviv

Tel Aviv Museum of Art

**Guided tour in the
Galleries of
Contemporary Art**



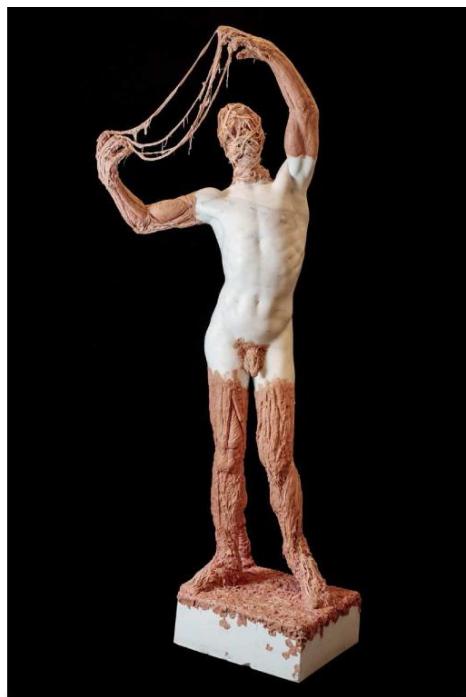
Thursday 26/3, Tel Aviv

Studio visit

Artist: Zohar Gotesman



- The exhibition "Carrara syndrome" is Zohar Gotesman's first solo exhibition in Israel. It is the sum of ideas and experiences from his nine months stay in Carrara, Italy in 2011. For Gotesman, the initial aim of this journey was to touch the core of traditional sculpting and confront it with contemporary art. This can be exemplified in the work "Chewed Material", which is replica of Greco-Roman torso carved by Gotesman from Carrara marble. We know Greco-Roman torsos as broken, usually with no limbs. The often defected artifact receives a new life and rises to its full height with Gotesman's help. His playful solution in "Chewed Material" is to reconstruct the missing limbs and head using 3000 bubblegums as his material. This is a perfect example of his unique and humorous approach to the connection between old and new, and his combinations of local materials and those which were imported by him from Italy. Of course, the context of Gotesman's encounter with Italian tradition is his identity as an Israeli. He uses the potential of this difference between cultures as a ground for the growth of new exciting contemporary sculpture.



Cheved Material, 2013, marble and 4000 Bazooka chewing gums, 220x80x40 cm 01



Thursday 26/3, Tel Aviv

Studio visit

Artist: Gal Weinstein



Gal Weinstein (1970) maakt grote monumentale werken met toepassing van multimediale technieken (schilderijen, installaties, video) en diverse materialen: van staalwol tot MDF, marmer, tapijt en beschimmelde koffieprut. Hij houdt zich oa bezig met grote ecologische thema's en zet symbolische beelden, om in fysieke installaties, zoals bv de kaart van de vruchtbare Jizreëlvallei, krachtig symbool van Israel in de pioniersjaren. Sommige werken zijn in vorm en inhoud heel direct toegankelijk en indrukwekkend (Fire Tires), andere erg conceptueel en zonder nadere toelichting ondoorgrondelijk.

Gal Weinstein (1970) earned his international reputation at the Sao Paulo Biennale(2002) with Roof/Telhado work, participated in The New Hebrews at the Martin Gropius Bauhaus, Berlin (2005), at the 54th Venice Biennale(2013) and at the 4th Thessaloniki Biennale (2013). He had a solo show at the Helena Rubinstein Pavilion of the Tel Aviv Museum of Art (2005) and at Kunsthaus Baselland, Switzerland (2011) among other institutions. He is recently exhibited in the USA and in several cultural centers across Europe.



Jezreel Valley, 2002

wood, carpets, felt, artificial turf, PVC

200x1900x1500 cm

Herzliya Museum of Contemporary Art

This long-term research project focuses on The Jezreel Valley – the mythological valley of Zionism's heyday – that is a landscape icon, a distinctive symbol of the 1920 pioneering Zionist settlement enterprise. It is synonymous with productivity, with industrious rural rootedness, and with the marvels of modern agriculture. Weinstein's strategy – to transform it into a camouflage net – interferes with the immediate context of this familiar image, eliciting disconcert and challenging the self-evident.



Fire Tires A fantastic statement on global pollution, Israeli artist Gal Weinstein has created these amazing sculptures of tires going up in flames. The works sit at 4 meters high and made of wax, wool, polyester, Styrofoam and graphite. The work was on display at Art Basel, Kunsthaus Baselland in Switzerland (22 September – 13 November 2011).

Thursday 26/3, Tel Aviv

Indie, Photography Group Gallery

Artists: Ronit Porat and Ayelet Hashahar Cohen-Head



<http://www.galleryindie.com/>

Indie Photography Group gallery (a registered Non-Profit Organization) was founded in 2010 by a group of visual artists to provide an artistic platform for young and established contemporary artists in the medium of Photography and Video Art.

Indie aims to promote and broaden the discourse on Photography in Israel, Without any dependency in financial and commercial issues that could effect the process of the artwork.

Indie Photography Group Gallery is gevestigd in een kleine ruimte in een oud verlaten industrieel gebouw waar nog meer kunstenaars hun atelier hebben. We krijgen een inleiding van een van de oprichters, Ronit Porat (1975). Zij exposeerde oa in 2014 in Castrum Peregrini in Amsterdam in de tentoonstelling In Search of Lost Time (curator Ronit Eden). Zij assisteerde Frédéric Brenner bij zijn project This Place.

Het verhaal van Porat over de gallery is niet bepaald opbeurend – het collectief van 12 fotografen is met groot enthousiasme van start gegaan om een nieuw platform te creëren voor jonge fotografen in Israël, waar voor hen de mogelijkheden om te exposeren beperkt zijn. De bedoeling was ook vooral om tot gezamenlijke projecten te komen, maar dit komt weinig van de grond doordat de fotografen onderling te veel verschillen in thema's en werkwijze, er weinig wordt samengewerkt en er een chronisch gebrek aan geld is. We krijgen helaas niet de indruk dat de gallery een florertend bestaan leidt.



Ronit Porat, 2014, *Castrum Peregrini, In Search of Lost Time*

Daarna krijgen we een preview van de tentoonstelling die op de avond van ons bezoek geopend gaat worden, foto's van Ayelet Hashahar Cohen-Head, hoofd van de Photography Department van Musrara, The Naggar School of Art in Jeruzalem. Zij exposeert voor het eerst sinds 7 jaar met fotocolleges, sterk autobiografisch getint werk over haar familie, haar moeder.



Ayelet Hashahar Cohen-Head

